روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

یکشنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وسوم ■ شماره ۹۵۵۷

سرمایه گذاری برای تولید

همشهری

■ حضرت امیر المؤمنین علی(ع): دانش، برتر از ثروت است، [زیرا] دانش تو را پاس می دارد، اما ثروت را تو می پایی.

■ اذان ظهر: ۱۱:۵۶ ■ غروب آفتاب: ۱۶:۵۱
■ اذان مغرب: ۱۷:۱۱ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۱
■ اذان صبح فردا: ۵:۳۲ ■ طلوع آفتاب فردا: ۷:۰۲

■ پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ همشهری آنلاین: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

حافظ
تا به دامن ننشیند ز نسیمش گَردی
سیل خیز از نظرم رهگذری نیست که نیست

صفحه آخر

صفحه‌آرا: مجید اصغری

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: شهرام فرهنگی
■ معاونان سردبیر: علی عمادی، شاهین امین
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
■ مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار:
■ مدیر: پروانه بهرام‌نژاد
■ دبیر: مریم باقرپور
اقتصاد:
■ مدیر: حسین لطفی
■ دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر:
■ مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
■ دبیر: لیلی خرسند
گزارش:
■ مدیر: فهیمه طباطبایی

سرزمین من:
■ مدیر: سیده زهرا عباسی
■ دبیر: زهرا رفیعی
تندرستی:
■ مدیر: جواد نصرتی
■ دبیر: مریم سرخوش
سرنخ:
■ مدیر: جواد عزیزی
■ دبیر: محمد جعفری
دانستنیها:
■ مدیر: ساسان شادمان
■ دبیر: زهرا خلجی

جامعه:
■ مدیر: مسعود میر
■ دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون):
■ مدیر: سعید مروتی
■ دبیر: علیرضا محمودی
صفحه آخر:
■ دبیر: عیسی محمدی
سرگرمی:
■ دبیر: فرزام شیرزادی
طرح و گرافیک:
■ دبیر: محمدعلی حلیمی

■ سردبیر آنلاین: سید مجتبی صادقی
■ معاونان آنلاین: کامران بازنجی، حامد فوقانی
■ مدیر محتوای تلویزیون: اسماعیل سلطنت‌پور
■ مدیر چندرسانه‌ای: زهراسادات بهشتی
■ مدیر پخش زنده: امیرحسین محمددوست
■ مدیر تولید تلویزیون: الهه سادات بهشتی
■ مدیر فضای مجازی: محمدحسین امیری

دور دنیا

روبات انسان‌نمای چینی رکورد جهانی پیاده‌روی را شکست

روبات A2، ساخت شرکت روباتیک چینی AgiBot، موفق شده با پیمودن مسافت ۱۰۶.۲۸۶ کیلومتر در مدت ۳روز، رکورد جهانی گینس را برای طولانی‌ترین پیاده‌روی مداوم توسط یک روبات انسان‌نما به نام خود ثبت کند. این روبات مسیر خود را از شهر سوژو در استان جیانگسو در شب ۱۰نوامبر آغاز کرد و صبح ۱۳نوامبر به شانگهای رسید.

در طول این مسیر، A2 از خیابان‌های شلوغ شهری، پل‌ها و محیط‌های متنوع عبور کرد، بدون اینکه دچار هیچ نقص فنی‌ای شود. تنها آسیب قابل توجه، فرسایش کفپوش‌های لاستیکی پای روبات بود. این موفقیت به گفته سخنگوی AgiBot، نشان‌دهنده پایداری و قابلیت اطمینان بالای فناوری روبات‌های انسان‌نمای این شرکت است. نکته جالب توجه این است که A2 با استفاده از سیستم باتری قابل تعویض حین کار و بدون توقف به حرکتش ادامه داد که در نوع خود اتفاقی حیرت‌انگیز بود. این فناوری امکان تعویض باتری را بدون خاموش کردن روبات فراهم می کند. وانگ چوانگ، معاون ارشد AgiBot، با افتخار گفت: «طی کردن این مسیر برای بسیاری از انسان‌ها دشوار است، اما روبات ما موفق به انجام دادن آن شد.» این دستاورد در کنار پیشرفت‌های اخیر در حوزه روباتیک، از جمله روبات‌هایی با حرکات بسیار شبیه به انسان، نشان می‌دهد که روبات‌های انسان‌نما به‌سرعت در حال نزدیک شدن به توانایی‌های فیزیکی انسان هستند. در طول این سال‌ها، شرکت‌های دیگر هم در زمینه ساخت روبات‌های انسان‌نما به دستاوردهایی رسیده‌اند که قابل توجه است. مثلا شرکت ژاپنی روباتی خلق کرده که توانایی راه رفتن، دویدن، بالارفتن از پله و تعامل با محیط را دارد؛ البته این روبات رکورد طولانی‌مدتی ثبت نکرده اما در دقت و نزدیکی حرکات به انسان پیشگام بوده است. یا شرکتی آمریکایی، روباتی ساخته که بسیار چابک است و می‌تواند حرکات یک پارکور را انجام دهد. یا شرکت آمریکایی دیگری، روباتی ساخته که علاوه بر حرکت، توانایی حمل بار سبک را هم دارد؛ حتی شرکتی ژاپنی روباتی طراحی کرده که توانایی برقراری ارتباط و تعامل با انسان‌ها را دارد و بیشتر در فروشگاه‌ها از آن استفاده می‌شود. البته بسیاری از کارشناسان معتقدند روبات‌های انسان‌نما می‌توانند در کنار مزایای خود، خطراتی نیز برای انسان‌ها داشته باشند؛ از جانشینی به‌جای انسان‌ها گرفته تا تهدیدهای فیزیکی و حتی چالش‌های اخلاقی.

دیروزنامه

تولد یک فروشگاه زنجیره‌ای

هدف از ایجاد فروشگاههای رفاه، ساماندهی توزیع است

۳۰ سال پیش در همشهری

تاریخ تاسیس نخستین فروشگاه‌های رفاه در تهران به ۳۰سال پیش یعنی سال ۱۳۷۴ بازمی‌گردد و هدف از تاسیس چنین فروشگاه‌هایی، ساماندهی توزیع کالاها و محصولات به شهروندان بود. در همین زمینه، روزنامه همشهری هم در شماره ۳۰سال پیش خود در چنین روزی، گزارشی از افتتاح ۲فروشگاه زنجیره‌ای رفاه واقع در حرم مطهر امام (ره) و میدان آزادی توسط رئیس‌جمهور وقت منتشر کرد. در این گزارش آقای هاشمی رفسنجانی گفته که کشور از سیستم نادرست توزیع رنج می‌برد و ضعف سیستم توزیع، بسیاری از دستاوردهای سازندگی را تحت‌تأثیر قرار داده است. در این گزارش آمده که قرار است کارخانه‌های داخلی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای غرفه داشته باشند تا با حذف واسطه‌ها، کالاهای خود را با قیمت کارخانه به مردم عرضه کنند. در این گزارش به ساخت فروشگاه‌های شهروند هم اشاره شده. تماشای نمایی از مراحل پایانی دومین فروشگاه شهروند در میدان بهاران در منطقه۱۷ هم خالی از لطف نیست.

طرح: همشهری / محمدرضا اکبری

دانشجو، دوربین، حرکت!

نگاهی به ۶ فیلم و سریال ایرانی که به بررسی چالش‌های دوران دانشجویی می‌پردازند

سید سروش طباطبایی‌پور | روزنامه‌نگار | ۱۶آذر روز دانشجو است؛ روزی که ما را به یاد یک واقعه مهم تاریخی می‌اندازد؛ ماجرایی که در سال ۱۳۳۲ رخ داد و در آن ۳دانشجوی دانشگاه تهران در جریان اعتراض به سفر معاون رئیس‌جمهور وقت آمریکا و همچنین از سرگیری روابط ایران و انگلیس پس از کودتای ۲۸مرداد، توسط نیروهای رژیم پهلوی در دانشکده فنی دانشگاه تهران به شهادت رسیدند. این روز به نماد مقاومت دانشجویان در برابر استبداد تبدیل شد و به‌عنوان روز پاسداشت آگاهی، عدالت‌خواهی و استقلال‌طلبی در تاریخ معاصر ما شناخته می‌شود. بسیاری معتقدند کار اصلی دانشجو، کسب علم و آگاهی است، اما نقش او تنها به فراگیری دانش محدود نمی‌شود بلکه با مشارکت در فعالیت‌های علمی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در شکل‌گیری آینده هر کشور نقش‌آفرینی می‌کند. اما دانشجو کیست و زندگی دانشجویی چگونه است؟ یکی از راه‌های کشف پاسخ این سؤال، تجربه‌کردن این دوران جذاب و باشکوه است، اما اگر امکان چنین فرصتی به این زودی‌ها برای ما فراهم نمی‌شود، راه دیگری هم برای تجربه این دوران باشکوه وجود دارد؛ تماشای فیلم‌ها و سریال‌هایی که قهرمانان اصلی آن دانشجویان هستند و در آنها به کنش‌ها و واکنش‌های دانشجویان می‌پردازند. در اینجا ۶ فیلم و سریال ایرانی معرفی می‌کنیم که چالش‌های دوران دانشجویی را جلوی دوربین آورده‌اند و ما را با فراز و فرودهای دوران دانشجویی در ایران آشنا می‌کنند.

فیلم «پری» / کارگردان: داریوش مهرجویی / محصول ۱۳۷۳

جنگ میان عقل و عشق

فیلم سینمایی «پری» اقتباسی آزاد از رمان «فرانی و زومی» اثر جی.دی. سلینجر است. فیلم پری با بازی نیکی کریمی، درباره دانشجوی ممتاز و روشنفکر ادبیات است که پس از خواندن کتابی عرفانی از برادر مرحومش، دچار بحران هویت و تحولی درونی می‌شود. او که پیش‌تر دختری عقل‌گرا و منطقی بود، به تدریج از دنیای مادی فاصله می‌گیرد و در جست‌وجوی معنا، به سلوکی عرفانی کشیده می‌شود. فیلم در فضایی شاعرانه و تأمل‌برانگیز به مفاهیمی چون بحران معنویت، جست‌وجوی حقیقت و تضاد عقل و دل یک دانشجو می‌پردازد. این فیلم یکی از آثار شاخص مهرجویی در پرداختن به بحران هویت نسل دانشجو و تحصیلکرده و دغدغه‌های عرفانی در بستر زندگی مدرن است.

سریال «در پناه تو» / کارگردان: حمید لبخنده / محصول ۱۳۷۴

پناه بردن به عشق

این سریال با محور زندگی دانشجویی، داستان مریم افشار (لعیا زنگنه)، دانشجوی رشته نقاشی را روایت می‌کند که با رامین ناصری با بازی رامین پرچمی، هم‌دانشکده‌ای‌اش وارد رابطه‌ای عاطفی می‌شود و ازدواج می‌کند که سرانجام خوشی ندارد. سریال با نگاهی انسانی و واقع‌گرایانه به دغدغه‌های نسل جوان، تضادهای خانوادگی، فشارهای اجتماعی و بحران‌های هویتی می‌پردازد. پرداختن به روابط عاطفی در محیط دانشگاه، آن هم در قالبی سالم و اخلاق‌مدار، در زمان خود جسورانه و نوآورانه بود. بازی‌های درخشان، به‌ویژه از بازیگران جوان آن زمان و موسیقی خاطره‌انگیز سریال در ماندگاری آن نقش مهمی داشتند.

سریال «روزگار جوانی» / کارگردانان: شاپور قریب و اصغر توسلی / محصول ۱۳۷۷

زندگی در خانه دانشجویی

سریال «روزگار جوانی» به کارگردانی شاپور قریب و اصغر توسلی، یکی از مشهورترین مجموعه‌های تلویزیونی دهه ۷۰ ایران است که با نگاهی انسانی و طنزآمیز، به زندگی ۵دانشجوی جوان در تهران می‌پردازد. این سریال از سال ۱۳۷۷ تا سال ۱۳۷۸ از شبکه تهران پخش شد و ایده اولیه فیلمنامه از اصغر فرهادی بود و در ادامه نویسندگانی چون علی‌اکبر محلوجیان و فرهاد نقدعلی نیز به پروژه پیوستند. داستان حول محور ۵دانشجو- ۴ نفر شهرستانی و یک تهرانی- می‌چرخد که با اجاره یک خانه مشترک، زندگی دانشجویی پر ماجرایی را آغاز می‌کنند. هر قسمت به یکی از چالش‌های روزمره، دغدغه‌های اجتماعی، روابط انسانی و مسائل اخلاقی این جوانان می‌پردازد.

فیلم «متولد ماه مهر» / کارگردان: احمدرضا درویش / محصول ۱۳۷۸

تولد در بستر دانشگاه

این فیلم هم با محوریت زندگی دانشجویی، به بررسی بحران‌های هویتی و اجتماعی نسل جوان در بستر دانشگاه می‌پردازد. داستان درباره «دانیال» (محمدرضا فروتن) دانشجوی شهرستانی است که برای تحصیل به تهران آمده و درگیر فضای پرتنش دانشگاه، روابط عاطفی و مسائل سیاسی می‌شود. او با «مهتاب» (میترا حجار) آشنا می‌شود و رابطه‌ای عاشقانه میان آنها شکل می‌گیرد، اما درگیری‌های سیاسی و اجتماعی دانشگاه، این رابطه را نیز تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. متولد ماه مهر یکی از نخستین فیلم‌هایی بود که به‌طور مستقیم به فضای دانشگاهی در ایران پرداخت و هنوز هم به‌عنوان اثری جسورانه و پیشرو در سینمای اجتماعی ایران شناخته می‌شود.

مستند «زندگی همین است» / کارگردان: پیروز کلانتری / محصول ۱۳۸۲

آینه زندگی!

این مستند اجتماعی، روایتی صادقانه و بی‌واسطه از زندگی ۵دانشجوی تهرانی در اوایل دهه ۱۳۸۰ است که با نگاهی انسانی، دغدغه‌های فردی، اجتماعی و هویتی آنها را به تصویر می‌کشد. این مستند ۴۳دقیقه‌ای، بدون روایتگر یا تحلیل بیرونی، صرفا با تکیه بر گفت‌وگوهای مستقیم با دانشجویان، تصویری از درونیات نسل جوان آن زمان ارائه می‌دهد. شخصیت‌هایی از رشته‌های مختلف مثل حقوق، هنر و علوم سیاسی که با پیش‌زمینه‌های خانوادگی و طبقاتی متفاوت، از امیدها، ترس‌ها، بحران‌های هویتی، فشارهای اقتصادی و تجربه‌های زیسته خود در دانشگاه می‌گویند؛ از پیمان، دانشجوی حقوق که برای تأمین معاش خانواده‌اش مسافرکشی می‌کند تا روزبه، شاعر بی‌پول و منتقد جامعه بورژوایی.

فیلم «دل‌شکسته» / کارگردان: علی رویین‌تن / محصول ۱۳۸۶

سنت و مدرنیسم

فیلمی درام و عاشقانه با زمینه‌ای اجتماعی و مذهبی است که داستان آن در فضای دانشگاه شکل می‌گیرد. فیلم با بازی درخشان شهاب حسینی، روایتگر تقابل ۲دانشجو با جهان‌بینی‌های متفاوت است: یکی مذهبی، فرزند شهید و پایبند به ارزش‌های سنتی و دیگری دختری بی‌اعتقاد به باورهای دینی. این دو به اجبار استادشان باید روی پایان‌نامه‌ای مشترک کار کنند و در این مسیر، به شناختی عمیق‌تر از یکدیگر و از خود می‌رسند. فیلم با بهره‌گیری از فضای دانشگاه، بستری برای طرح مباحثی چون ایمان، عشق، هویت و تفاوت‌های فرهنگی فراهم می‌کند. موسیقی تأثیرگذار و دیالوگ‌های شاعرانه به ماندگاری فیلم کمک کرده‌اند.

هشتگ

خانه ایرانی مدل آمریکایی

در دنیایی که سلبریتی‌هایش برای نمایش تجمل با هم رقابت می‌کنند، انتشار تصاویری از خانه یک سوپرمدل مشهور آمریکایی، پیامی متفاوت مخابره کرد. او نه با مبلمان‌های پست‌مدرن، بلکه با پناه‌بردن به گرمای «سبک زندگی ایرانی» خبرساز شده است. این تصاویر روایتی از نفوذ زیبایی‌شناسی ایرانی است؛ جایی که یک چهره جهانی، لذت رهاشدن و نشستن روی «فرش ایرانی» را به ژست‌های خشک و رسمی ترجیح می‌دهد. اما اوج ماجرا در جزئیات است؛ جایی که اشیای روزمره و نوستالژیک ما، برای او حکم اکسسوری‌های هنری پیدا کرده‌اند. شیشه خالی گلاب که حالا گلدان شده، قوری فلزی که نماد صمیمیت و مهمانی عصرانه است و بسته‌بندی کادویی با روزنامه‌های فارسی که برای او فرمی از هنر تایپوگرافی شرقی محسوب می‌شود. حتی انتخاب تافی‌های کره‌ای ایرانی به جای شکلات‌های لوکس اروپایی نشان می‌دهد که ذائقه او نیز مجذوب طعم‌های اصیل ما شده است. این چیدمان ثابت می‌کند فرهنگ ایرانی آنقدر غنی و پرکشش است که می‌تواند فرسنگ‌ها دورتر در قلب خانه ستاره‌ای که تمام دنیای مد را زیر پا دارد، فضایی دنج و دلپذیر بسازد؛ فضایی که تکنولوژی و مدرنیته غرب در خلق آن ناتوان است.

گشت و گذار

آشوب مصنوعی

در روزهای اخیر، درست پس از وقوع یک زلزله در لنکستر انگلستان، تصویری هولناک در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد؛ پل تاریخی راه‌آهن شهر تکه‌تکه شده و فروریخته بود. مقامات ریلی با دیدن این تصویر باکیفیت و باورپذیر، وحشت‌زده دستور توقف فوری تمام قطارها را صادر کردند تا فاجعه‌ای رخ ندهد. اما وقتی بازرسان به محل رسیدند، با صحنه‌ای عجیب روبه‌رو شدند؛ پل کاملا سالم بود و حتی یک آجر هم از آن کم نشده بود! تمام آن ویرانی، زاییده ذهن هوش مصنوعی بود. این حادثه زنگ خطر جدیدی را به صدا درآورد. تا دیروز نگران اخبار جعلی بودیم، اما حالا با «بحران‌های جعلی» روبه‌روییم. هوش مصنوعی نشان داد که می‌تواند بدون پرتاب حتی یک سنگ، شریان‌های حیاتی یک شهر را قطع و هزینه‌های سنگین مالی و امنیتی به دنیای واقعی تحمیل کند. قدرت ترسناک ماجرا اینجاست که یک «دروغ پیکسلی» توانست چرخ‌های فولادی واقعیت را از حرکت بازدارد. در عصری که چشم‌هایمان دیگر قاضی‌های مطمئنی نیستند، تشخیص مرز بین فاجعه واقعی و فانتزی‌های دیجیتال به بزرگ‌ترین چالش امنیتی بشر تبدیل شده است.